

Kis

LART

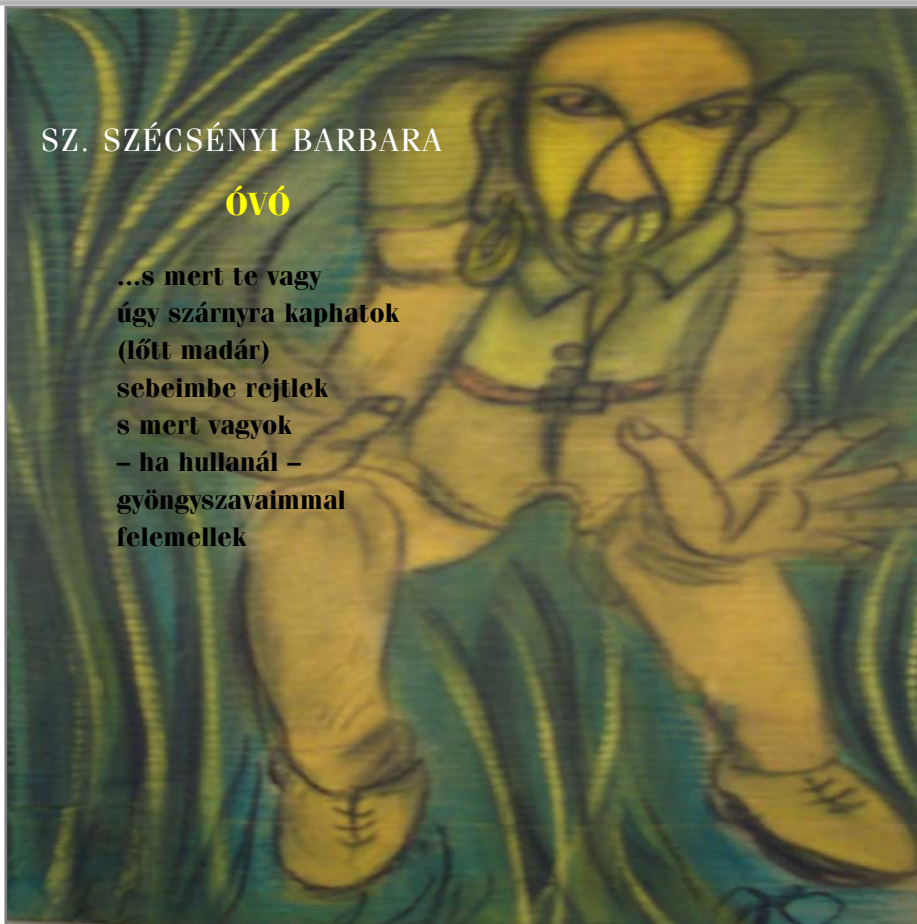
IRODALMI FOLYÓIRAT

SZ. SZÉCSÉNYI BARBARA

ÓVÓ

...s mert te vagy
úgy szárnyra kaphatok
(lőtt madár)
sebeimbe rejtlek
s mert vagyok
– ha hullanál –
gyöngyszavaimmal
felemellek

Sz. Szécsényi Barbara

versei

Az leszel te is

Ki úgy nyüvöd a gyászon át magad
mint almahúson a férgek,
te ott merülsz hol engem vet a hab
aztán mindönket beérnek

hullámos vizek – kapálózgatunk,
ki jobbról balra ki megfordítva dől;
nincs örökség – kinek jajgatunk?
Elszorít egy óriás ököl.

Megmaradni vágyad ülted
temetőpadokra, ravatali párnán;
az leszel te is: kőhidegre hűlt test
mint dús fürdőszobákban a márvány.

kívül is köd

indulok: a hajnal már a háztetőkre ült
felsírtak az éhes kisdedek
gyárok dohognak értelmetlen űrt
dülöngélnek fölriadt hegyek

mozdonyok pihegnek mint kormos kiscsibék
az éji őr pálinkára vált
vén test gyúri elrongyolt hitét
szomjaz megváltót halált

indulok – s az éji illatokkal
eljátszom magamban mint kockázó gyerek
szívemben sűrű ágbogok
ropognak – kívül is köd – megyek

el

tejszagok
mosott
ruhák
majd
máshol
szárad
ránk
a kor
táskába
gyűrt
emlékezet
valahol
kicsomagol

rózsák bomlanak

nézem arcotok
rózsák bomlanak

itt tövis túske
borostyánfalak

szélütötte vágy fut
rózsailatokra

s alant a múlandóság pokla
fel-fellobog

Baráti Molnár Lóránt

Attila

Ága szakadt didergő napvilág Koronája kőbe zuhant szikra
Ahol a Duna folyik fecseg (Meddig hallgatott ki tudja a mély)
Csendkertek csendszavak csendversek (Összetorlódtak szárszói sínek)
Vonat vonatod vonat halálba Csontjaid széttört ágya
(Tested kerek alatt között)
A vers A vers A vers
(Megmaradt)

Balatonszárszón 1994. április 11-én József Attila születésnapján, a Magyar Költészet napján.

Csontos szikár idő

Csontos szikár idő ami most kinn ragyog
Az égen mint jázminok a lobogó csillagok
A földön szenny mocsok-ár hömpölyög
Uralkodnak fölötté újmódi ördögök
Az ég alatt holnap megdermed a világ
Tél hidege fú megfagynak a fák
Minden tél mindig keserves gond-szagú
Virágokat nevel fáradt fehér hajú
Öregasszonyok magányos álomvirágait
De jó ha van de jó ilyenkor a hit
De jó a hit ha megfagy az értelem
Mikor vibrál a fagy vibrál a lelkeken
A halott fák között kifent fogú farkasok
Lapulnak a csend vacog a szív riadt sajog
Éhes lesz a tél szél-bánat üvölt
A kín a kegyetlen lelkeket is öl(t)
Az úrben millió jég-csillag didereg
Irdatlan magányok bánatát ki érti meg
Csikorog a világ zeng a csinnadratta
Kurjongat dáridó táncol hejehuja
(Meghal az emberben a madár ki bánja
Marad-e maradék parányi szép álma
Torzult *diszkó-eszmék* járnak vad táncukat
Tél jön és éjszaka *lesz e még virradat*)

Győrszabadhegy, 2001. október 30.

Hans-Guido Klinkner

versei

AZ ARANYOS FÉNY KATEDRÁLISÁBAN (In der Katedrale des goldenen Lichts)

Orgonaszó
énekek és imák
lebbenek a tömjénnel
a karcsú oszlopokra.

A tarkán üvegezett rozettákból
fény árad a boltozatba.

A katedrális és kincsestára
bejáratában koldusok ülnek kitárt
kezekkel
a keresztény könyörület
próbaköveként.

Mallorca, 2009

AKÁCVIRÁG (Akazienblüte)

Az akácokról
virághavat kavár
a viharos szél.

Bódító illatukat
a táncoló fák
a tavasz lehetetének
ajándékozzák.

2009. május

A verseket fordította: **Bayer Béla**

Ötvös László

Fohász a hazáért

A haza csonkítása
Uram, fáj nekünk!
Vigasztald Szentlelkeddel
megsebzett lelkünk!

A történelmi haza...
Uram, reménységünk!
Fegyver nélkül, kegyesen
add meg hát nekünk!

A három tenger mosta
haza, Uram, emlék!
Öt világrészen élők
állunk ma Eléd!

Budai István

Örök szerelem

Összefont kezünk közt
Puha fészek.
Az idő boldog,
Az idő részeg.

Atyám a pusztá

Atyám a pusztá,
Néném a sivatag...
Ha egyik kítaszít,
A másik befogad.

T. Ágoston László

Internetes barátság

A számítógépen keresgélve talált rá Subára. Mondhatni, szinte véletlenül. A fia, Béla mutatta meg neki, hogyan lehet az iwiw-en kapcsolatot teremteni ismerős, vagy akár ismeretlen emberekkel. Csak be kell írni a keresőbe az illető nevét, nemét, körülbelüli életkorát, aztán egyetlen kattintás, és a gép sorban dobja ki az ennek megfelelő személyek adatait, fényképét. Ezek után már gyerekjáték kiválasztani közülük azt, akit keresünk.

No igen, ezeknek a mai gyerekeknek, akik egérrel a kezükben jönnek a világra, könnyű, de Borbányai még abban a korban született, amikor vágott hegyű tollal tanulták a nebulók a betűvetést, és a padláson, az öreg ládában még ott pihent a kis fekete tábla, meg a palavessző, amivel az apja formálta az első betűit. Az unokája már csak elnézően mosolyog, ha efféle őskori leletekről mesél neki. Bizony, az utóbbi száz, vagy akár csak ötven év alatt többezres fejlődött a technika, mint az előző ezer esztendőben. Talán ezért is van, hogy míg hajdan a vének tanácsa irányította a társadalmat, a mai húszévesek csak nevetnek nagyapáik ósdi nézetein, s a hátuk mögött számárfülekkel gúnyolják ki őket.

Mi tagadás, ő sem jutott tovább az írógépnél. A kis Erika táskagép most is ott lapul a sarokban, s talán még ma is azon írná a leveleit, ha nem biztatgatta volna a Béla gyerek, hogy „apa, hidd el, hogy meg tudod csinálni, nem olyan ördöngös dolog ez! Egyszerű logika az egész.” Ja, hát ha csak logika, az más. A férfinember erőssége a logika, tehát...

Addig – addig mondogatta, mutogatta a Béla, míg belevágott, és... és sikerült. Tudja, soha nem lesz belőle számítógépes zseni, de a leveleit meg tudja írni rajta, s óriási előny, hogy a javítás is mindössze egyetlen gombnyomással történik, nem úgy, mint az írógépen azzal a festékes hibajavítóval. És lám, már – hogy is mondják a fiatalok? – Igen, már szörfölni is tud rajta. Eleinte nagyon kínos volt, amikor elakadt, s már harmadszor kellett rákérdeznie, hogy „te, fiam, hogy is kell azt az izét csinálni?” S még a hatodik magyarázat után se értette igazán, mi is a különbség a dokumentum meg a mappa között. Nem is beszélve az ikonról, meg az asztalról, ami merőben mást jelentett az ő szótárában. Nehéz volt elviselni, hogy a fia elnézően mosolyog rajta, de tudomásul vette, hogy ez a tudás ára. Olykor berzenkedett benne a megtépzott apai -, meg férfiúi hiúság, de lenyelte, és megpróbált jó arcot vágni hozzá. Végtére is ő volt a tanítvány... Viszont, ha egy polcot kellett fölrakni a falra, még mindig neki szólt a Béla: „gyere apa, segíts, te jobban értesz ehhez!...”

Valahogy így lehetett ezzel Suba Pista is, de belé több önérzet szorult. Azt mondja: „ellestem a kölyköktől. Nem nagy dolog ez egy műszaki embernek.” Már hatvan évvel ezelőtt is ilyen önfejlő gyerek volt. Ilyennek született. Mindig, mindenben neki volt igaza, mindent jobban tudott. Egy osztályba jártak, együtt fociztak, s együtt kergették a lányokat is. Aztán elváltak az útjaik. Több mint negyven éve nem látták egymást. Vajon mit változtattak rajta az évek? Most, így, vénen milyen ember lehet? Megpuhították a sorscsapások, vagy újabb kérést

növesztett köré a hiúság? Az anyjával találkozott néha, ha hazalátogatott az Isten háta mögötti szülőfalujukba. Mindig panaszkodott szegény Julis néni: „Látod, Bécikém, az én Pisti fiam olyan ritkán jön haza, hogy lassacskán már meg se ismerem.” S vajon ő most megismeri-e, ha találkoznak?

Egyik délelőtt éppen az ablakpárkányon lévő virágokat locsolta, amikor megcsörrent a telefon.

– Halló, Borbányai lakás?

– Igen, Borbányai Béla vagyok.

– Hát akkor, szevasz, vén kujon! Megismered a hangomat?

– Nem is tudom...– bizonytalanodott el, s mint egyfajta komputerben, keresgélni kezdte ezt a bizonyos hangot az emlékezetében, de sehogy se találta. – Ne haragudj, talán ha segítenél...

– Pista vagyok, a Suba. A haverok azt mondják, a hajam fehér, de a hangom nem változott.

– Nahát, Suba Pista! Igazán örülsz neked. Hogy vagy, és főleg hol vagy? Ugorj föl hozzánk, szívesen látlak!

– Most nem lehet, éppen úton vagyok. Mobilról hívlak, úgy hogy fogjuk rövidre a dumát, kocsiból beszélek. Menet közben. Holnap viszont felétek lesz dolgom. Otthon leszel?

– Hát persze. Hol legyen egy magunkfajta nyugdíjas?

– Nyugdíjas? Mi az, hogy nyugdíjas? Én még most is dolgozom napi négy órában. Szakértek. Majd elmesélem. Öt óra körül ott leszek. Rendben?

– Persze. Szeretettel várlak.

Másnap pontban ötkor csöngettek. Egy ősz hajú, barázdált arcú, köpcös férfi állt az ajtóban selyempapírba csomagolt üveggel a kezében. Nem hasonlított a

negyven – ötven év előtti Suba Pistához. Legalábbis ahhoz a képhez nem, amelyik Borbányaiában élt róla.

– Pista? – tárta szét a karját a házigazda.

– Te meg a Béci lennél? – ingatta a fejét a másik. – Hát hallod, ha az utcán találkozunk, szó nélkül elmentem volna melletted. Mikor is találkoztunk utoljára?

– Ha jól emlékszem, valamikor a hatvanas évek elején, negyvenöt, vagy negyvenhat éve. Akkor még mindketten független, boldog emberek voltunk. Lobogó sörényű ifjak...

– Az enyém még csak – csak lobog, ha gyéren is, de te borotváltatod?

– Nem. Természetből gyomlálva. Törülközővel fésülködöm. No, gyere már be! A feleségem átment a bátyjához, hogy ne zavarjon bennünket. Lefőzte a kávé, kirakta a sütit, meg a poharakat...

– Gondos asszonyod van. Jól megvagy vele?

– Nem panaszkodom. Harmadszorra szerencsém volt. Jövőre már harminc éve lesz, hogy együtt vagyunk.

– Harmadik feleség? Irigylem a bátorságodat. Azt mondják, az okos ember gazdagodik, a bátor újra nőül.

Borbányai végigvezette régi barátját a lakáson, a kerten, s bevitte a garázsba is, ahol az öreg Fiatja állt.

– Hány éves? – paskolta meg a motorházat Suba.

– Tíz, de elég jól viselkedik. Még soha sem hagyott cserben.

– Én tavaly hoztam Hamburgból egy kétéves Mercit. Úgy dolgozik, mint a Doga óra. Nem is adom oda még a fiamnak se. A kocsit tabu. Tudod, asszonyt, meg szerzőt nem adunk kölcsön. Amikor leállt a gyár, ahol üzemvezető voltam, kimen-

tem Németországba dolgozni. Lakatos voltam egy ötvenhatos magyar műhelyében. Hatszor annyit kerestem ott lakatosként, mint itthon üzemvezető úrként.

– És a család?

– Mi van a családdal? Ja... A fiam negyvenéves, a lányom harmincnégy. Ők megvannak a maguk fészkén. Tudod, amikor a kezembe adták a munkakönyvem, egy kicsit zokon vettem a dolgot, elborult az agyam. Szégyen, nem szégyen, a haverokkal be-benéztünk a kocsmába. Sörözgettünk, borozgattunk, miegymás... Aztán egyszer csak beszólt nekünk néhány szarházi erős legényke. Persze, mi meg vissza. No, nem részletezem, rendőrségi ügy lett a vége. Nyolc napon túl gyógyuló testi sértés. Az asszony nagyon szívta a fogát a százötven ezres kártérítés miatt, meg a gyerek is elkezdett cikizni, hogy „apa, a te korodban...”, meg hogy „fél év felfüggesztett börtön, az nem semmi!...” Untam a macerát. Bementem a munkaközvetítőbe, megláttam ezt a németországi melót. Egy hét múlva már kint is voltam. Ne pampogjon nekem se az asszony, se a gyerek! Nehogy már a nyúl vigye a puskát! Érted? Haza se jöttem három évig. Azóta csönd van.

– Látogatóba se?

– A Pistivel, a fiammal leveleztünk. Különben jól elvoltam én odakint. Volt pénzem, voltak sörbarátok, mi kell még? Tán haza se jövök, ha a nejem nem könyörög, meg az unokák.

– Hm... – mosolyodott el Borbányai – emlékszel az Imre bácsira, a kisúti kocsmárosra?

– Akinek az a szép szőke lánya volt, a Kati? Naná, hogy emlékszem. Belevaló

kis csaj volt...

– Hozzá jártunk ki mulatozni szombat esténként. Már mint az Imre bácsihoz.

– Hát... ki ehhez, ki ahhoz...

– Tényleg? Ezt nem is tudtam. Ott volt a törzshelyünk az öregnél. Öreg... volt vagy negyvenéves... Mi meg tizenhat, tizennyolc. Berakott nekünk egy külön asztalt a raktárba. Oda bújtunk, ha benézett valamelyik tanárunk, mert ha ott találnak, kis is csaptak volna bennünket a gimnáziumból.

– Egyszer a Nagyorrú, a fizikatanár majdnem elkapott. Az volt a szerencsénk, hogy ő nagyobb piás volt, mint mi öten együttvéve. Még a suliba is magával hordta a kis lapos üveget.

– Emlékszel a Boros Ferkóékra? Azok is odajártak vagy hatan. Állandóan frocliztak bennünket. Egyszer nekik is ugrottál a Ferkónak, mert megsértett valamivel. Szétf választottunk benneteket és Imre bácsi elzavarta őket. Te meg jól be voltál állítva, mindenáron utánuk akartál menni. Húztunk vissza, de ettől még jobban bepörögtél. Volt ott hátul az udvarban egy vályogból épített rötyi. Valahogy oda keveredtünk, és te elkezdted ökölled verni a falat. Az meg ment össze, mint a kártyavár. A végén teljesen összeomlott. Másnap mondja ám az Imre bácsi, hogy lám, milyen szemét emberek vannak... Nem elég, hogy részegségükben összehányják az udvart, még a wc-t is összedöntik. Mi meg komoly pofával bólogtunk, hogy bizony, még láttuk is ott a Ferkót, amikor hazafelé mentünk.

– Erre én is emlékszem – mondta elgondolkozva Suba –, csak hogy nem én boksoltam szét azt a rötyit, hanem te, vagy a Jóska. A többi stimmel. Nem is értem miért akar mindig mindenki az én

nyakamba varrni minden baromságot. Látod, ezért nem járok haza. Meglátnak az utcán, és már regélik is, hogy emlékszel amikor... és mondják, mondják a hülyébbnél hülyébb történeteiket. Miért van ez, hogy mindenki az én nyakamba akarja varrni a saját sarát?

– Ugyan, ezek mind régi, bocsánatos bűnök, ifjúságunk ballépései... Akár azt is mondhatnám, hogy a szeretet jelei.

– Nincsenek bocsánatos bűnök! Mindenki viselje a maga keresztjét, és ne akarja az én vállamra rakni, mert azért harapok. Érted? Ha-ra-pok!

– Bocsáss meg, öregem, nem akartalak megsérteni, csak... Na jó, beszéljünk másról! Mit tudsz a régi haverokról? Ki mire vitte?

– A faluból senkivel sincs kapcsolat. Mióta anyám meghalt, nem is jártam arra.

– Még a temetőben sem?

– Még a temetőben sem. Postán fizettem be a sírgondozást.

– Azt tudod, hogy a Németh Pista fia szobrász lett? Szobrászművész. A temetőbe is csinált a nagyszüleinek egy gyönyörű síremléket. A jövő héten nyílik egy kiállítása kispasztikákból a körúti galériában. Gyere el, ott sok régi baráttal találkozhatasz.

– Hagyj engem békén ezekkel a régi barátokkal! Legszívesebben kitörölném az emlékezetemből az első harminc évet. Gyűlölöm azt az egész falusi bagázst az összes emlékeivel együtt.

– De hiszen a Pistával olyanok voltak, mint az ikrek... Ott vannak a gyökereink...

– Igen, olyanok voltunk, mint az ökrök. Gyökerek...Az... Rohadt tuskók. Így hitelesebb. Emlékszel, amikor a Pista

unokahúgának udvaroltam? Éppen az ő anyja volt az, aki azt mondogatta a sógor-asszonyának, hogy egy ilyen lump csavargót, mint én, a lánya közelébe se engedne. A Pista meg, a nagy barát csak bólogatott neki. Tudod miért? Mert ő akarta megdugni a csajt. Hát ennyit a nagy barátságról... Még haló porában is átkozom a vén boszorkányt a kedves fiával együtt. Sohase bocsátok meg egyiküknek se. És akkor még ennek a fiának a kiállítására invitálsz? Te se vagy ám százas...

– No, de Pista! Én úgy emlékszem, hogy te szakítottál a kis szőkével. Különben is ez már ötven éve történt.

– Nem mindegy, hogy ötven éve, vagy tegnap? Az árulás, meg az aljasság soha nem évül el. Megsértettek, és én utálok az egész familiát. Nézd, én itt egzisztenciát teremtettem magamnak. Megbecsült ember voltam a gyárban és a városban is. Mercedessel járok. Beutaztam egész Európát. Nekem saját házam van, emeletes, és saját üdülóm a Balatonon. Én ma is boldog házasságban élek. Egy feleségem van, két gyerekem, és öt unokám. Én leszarom a Németh Pista fia összes szobrát. Ha tudom, hogy ezekről akarsz nekem beszélni, ide se jöttem volna. Na, szevasz, kopasz Borbányai, és ne is küldözzess nekem több internetes levelet! Még a nevedet is kitörölöm a gépből.

Ezzel sarkon fordult és otthagya a sóbálvánnyá merevedett házigazdát. Borbányai még akkor is csak a fejét csóválgatta, amikor másnap a honlapon Suba Pista fehér hajú fényképének a hült helyét nézegette.

Csillag Tamás

versei

Nyakunkba borult az este...

Nyakunkba borult az este,
kint szűrös szél söpri a kertet.
Szerelmünk sötétben mécsvilág,
egymásba fonjuk kezeinket.

Te mindig magadhoz veszel,
mikor világnyi egyedül vagyok...
Csókod csitítja éhem, paplanomon
szemeid párban járó csillagok.

Úton

Huszonkét év húzza zsebeim, mégis,
mikor mennem kéne, csak csókot vinnék...
Ha világom póré lenne és fájna,
akkor is kacsintanék.

Hazudni kell, csak így lehet...
Zsúfolt vasúti kocsiban ülök.
Gyufalángnyi humánumnál melegszen
és csóknyi boldogságban megsemmisülök.

Futószalagon születik a holnap

futószalagon születik a holnap
-a forgatókönyvet kívülről fújom-
isten életunt rock & rollt játszik
éjjelente én sikoltok a húron

a nappal vaspénzek csörgése
érezem a kínzó kompromisszumot
gondolni mindenre szabad,
de tenni semmit sem tudok

Őszi eső áztat

Őszi eső áztat, életem
zörgő, lyukas bádogeresz.
Nézem a várost, mint festő
a vásznat, és nem tudom, mi lesz.
Számban csikorgó homokszemek
szavaim, felhólyagzik bennem a csend...
Ködni kéne, hogy kiáltsak,
de minden marad idebent...

Mind fáradtak vagyunk...

Mind fáradtak vagyunk...
Fiatal nők mosolya is fáradt.
Tiszta arcukon bánat
ágyaz meg az elmúlásnak.
Nem segít rajtunk se pénz, se isten,
kigombolt magánnyal fájva,
üres tenyerem ökölbe
szorítom és ráütök a világra...

Sárközi Árpád

Bámész férfiak

Amikor Jézus Krisztus
Cipelte keresztjét a Golgotára
A bámész férfiak gyűrűjében
Akkor ha leveszik válláról
Az édenkert fájából ácsolt keresztet
S azzal kergetik el Poncius Pilátus
Bérgyilkosait akkor gyászolás helyett
Örömkönnyekeket ejthettek volna
Jeruzsálem lányai!

Szalay Sándor

Madárnépség

Túl alacsony a kerítés, állapítottam meg, aztán behajtottam magam mögött a kaput, és helyére toltam a felesleges reteszt. Mondjuk, minek nagyobb kerítés, itt nincsenek tolvajok. Hacsak nem számítjuk a szarkákat, gondoltam, ahogy kettő elröppent a fejem fölött, és kerregő hangjukon infót cseréltek. A hátsó kertbe vezető faajtó túloldalán megálltam, elnyomtam a cigimet, a dekket meg a fekete kukába dobtam. Szelektív szemétgyűjtés, ezt is megszokom lassan, gondoltam, papír, palack, konzerv, sörös doboz a zöldbe, kajamaradék a barnába, minden más mehet a feketébe. A hátsó kert üres volt, túl üres, amióta a gyerekek elutaztak a nyári szünetre, csak a sarokban felhalmozott játékaik árulkodtak arról, hogy ők is itt laknak. A hátsó ajtón a konyhával összenyitott étkezőbe léptem, a melegítőfelsőmet a kanapéra dobtam, és rögtön kaja után néztem, rohadék nap volt, kongott a belem. Babkonzervet találtam, persze, babból sosem lehet elég, rittyenthetnék chilis babot, gondoltam. Gyorsan letört a lelkese-désem, amikor eszembe jutott, hogy a darálthús, meg mindenféle hús ilyenkorra általában kifogy. A nagy Tescós bevásárlás kedden esedékes, és épp csütörtököt írtunk. Nem is találtam nyomát a húsnak se a konyhában, se a fészker külső hűtőjében. Megrántottam a vállam, és odatettem forrni egy kevés vizet. Előttúrtam a kedvenc fakanalamat, azt, amelyiknek lyuk van a közepén, aztán a tésztákat vettem górcső alá. Makaróni – azt most inkább nem, van

ilyen kagylós, és van a csavaros, furcsa olasz nevű, az jó lesz. Amíg a víz felforrt, cigiztem. A dekket gondosan elnyomtam a gyerekek műanyag, kagylóforma homokozójában, aztán elsétáltam vele a fekete kukáig. Hallottam, ahogy a lengyel szomszéd megérkezik, és a kulcsaival csörömpöl. Vele végképp nem akartam találkozni, csendben elsunnyogtam az étkező bejárata felé. A víz felforrt, beleszórtam a tésztát, aztán feltúrtam a hűtőt. Találtam reszelt sajtot meg egy kevés tejfölt. Amíg a tészta kifőtt, a gyerekek Transformer Annualját nézegettem, majd lecsöpögtettem a vizet. A tejfölös doboz aljáról kikapartam a még használható cuccot, és a tésztához kevertem, némi sajttal egyetemben. Egy lapostányéron az egészet bedobtam a mikroba másfél percre, aztán a végeredményt ismét megsajtoztam, kalória, gondoltam.

Nem mondhatnám, hogy ez volt életem legjobb flamója, de az biztos, hogy ami kaja közben történt velem, olyan addig még sose, és ezután sem fog, ha van Isten a felhők felett.

Ahogy ültem az asztalnál, és tömtem magamba a Fuslit, egyszer csak belépett az ajtón az a kövér öregasszony, csúnya tokafejjel, szuszogott kegyetlenül. A szám megállt rágás közben, és csak bámultam a némbert. Az meg rögtön nekiállt turkálni a konyhapulton, felemelt egy kulcstartót, visszadobta, arrébb lökdöste a tésztás zacskót, aztán egy kiskanalat kezdett forgatni a kezében, mintha a csillogása megigézte volna. Aztán, mint aki megérzi, hogy figyelik, felém fordult. Csak ültem ott, előttem a tányér meg a sőtartó, kezemben a villa, és bámultam, hogy na ez meg mit keres

itt, nagyon nem illett a képbe. Gyorsan mozdult, kirántotta az evőeszközös fiókot, és előkapta a fanyelű nagykest. Több nekem sem kellett, már repült is felé a tányér, szeme közt találta, a slampos nekitántorodott a mosogatónak, a hajában reszelt sajt és tészta. Felugrot-tam, közben szórtam rá mindent, ami a kezem ügyébe került, villát, sőtartót, asztalterítőt. A kezeit maga elé kapta, hogy védje az arcát, én addig felkaptam az egyik nehéz faszéket, és megkerültem a pultot, hogy oldalba vágjam, amikor a pult alól egy csöpp kisgyerek fejjel a tökeimbe rohant. A mama is magához tért addigra, és felém suhintott a késsel, megkarcolta a homlokom. Elejtettem a széket, egyik kezemmel a golyóimat markoltam, közben a kiskölyköt mellbe rúgtam, az meg kirepült a hátsó udvarra. Az anyja gurgulázott valamit, és fogást váltott a késen, most már szabályosan le akart döfni, mint egy disznót. Elkaptam a kezét, az ujjaim mélyen belevájódtak a zsírpárnákba, a másik oldalról meg arcba könyököltem. Rögtön könny szaladt a szemébe, elejtette a kést, és az orrához kapott, én meg a combjába térdeltem. A széket kerestem, hogy kiússem a térdelő madámot, de amikor felé fordultam, az ajtóhoz szökkent, meglepő serénységgel. A kiskölyköt nem láttam az udvaron, csak egy apró szarka állt a pázsit közepén. Az öregasszony után lódultam, de az öregasszony már csak félig volt öregasszony. Félig meg szarka. Drabális nagy, rusnya szarka feje nőtt, veszélyes csőrrel, nyíltak a szárnyai, és bajban lettem volna, ha ekkora marad, de ahogy változott át, úgy zsugorodott is. Amikor már csak az aszszonyság fara maradt az igazi, a sátornyi,

narancssárga szoknyában, azon még megpróbáltam elvégezni egy szabadrúgást, de csak a levegőt találtam el – a nő átváltozása befejeződött, és egy esetenül nagy, de megközelítőleg szarka méretű madár elröppent a kert vége felé. Félúton csatlakozott hozzá a fia, úgy kerregték el magukat a kerítésen túlra, a szomszéd házon túlra, messze a székes figurától.

Én gyorsan ellenőriztem, hogy alul minden rendben van-e, aztán eltántorogtam a kanapéig, és letettem magam.

A szédülés percek múltán hagyott alább, akkor újabb adag kaját kezdtem készíteni. Akármennyire hihetetlen sztori volt, ami megesett, ennem azért csak kellett, akkor is, ha a nagy fájdalmak közepette egyáltalán nem kívántam semmit. Egykedvűen pakolgattam a hűtőben lévő cuccokat egyik oldalról a másikra. A végén maradtam a májkrémes kenyérnél, paprikával. Már nem volt időm főzni, le kellett lépnem, mielőtt az általában fél ötöt körül hazaérkező tulaj ott talál az étkezőjében.

Johann Wolfgang Goethe

(1749-1832)

A vándor éji dala

Alszik a csend,
 Alszik sok kismadár,
 Csend alszik hegyekben,
 Völgyeken, bérceken.
 Alszik a tér,
 Alszik a nyári fény;
 Vándor, ismeretlen barát
 Aludj már te is...

München, 1830. június 12.

Ford: Lévai Wimmer Mária

Móritz Mátyás

Halmok, dombok, hegyek

Halom porainkat

Legalább egy szép
és nemesívű, görög
urna őrizze.

Aludjunk akár
gyümölcsben a nyarak, és
a cukrok íze.

Ne nyomjon gondok
súlya, és ne emésszen
éles fájdalom.

A párnánk legyen
babér. Velünk szunyadjon
róna, völgy, halom.

Nagy és kék hegy hívta

A nagy és kék hegy
hívta, de még pár évig
a földön maradt.

Majd kigyúlt a hegy.
Odafentről nézte az
apró árnyakat.

Majd szárnyra kapott,
túl a lomha őszön, és
bús határon.

Piros sebekkel.
Túl a ködön, a hegyen,
és a homályon.

A véremet, érted

Veled vesződöm,
a szántón mérgelődöm,
bár sok a gondom.

Ne legyen szívem
jeltelen, mint halottak
sírja a dombon.

Veled vesződöm,
bár lehet: végínségre
általad jutok.

Kiontom vérem
is érted, mint akiért
még sírni tudok.

A sors szemétdombja

Hallgasd Istenem,
a sorsom szemétdombján
mit kiáltozom.

Tág pupillákkal
nézem az eget, görcsös
szókat gyalulva.

Hallgasd meg szavát
a szomszédból jövőnek.
Koldus gyermeked

üres kezébe,
adj arany kalászsokat,
és víg pipacsot.

Az ordas hegyek közt

Ordas hegyek közt,
egy vak szobában ülök,
akár a gyermek.

Nem is számolom
már, tőled hány száz, ezer
mérőföldre estem.

De mégis hívlak,
és mégis minden módon
számon tartalak.

S kihunyt arcom
fölmutatom szelíden,
hogy felismerhess.

A magyar halmokon

Magyar halmokon,
árnyak és kígyók között,
felszegett fővel,

nagyszerű hittel,
hatalmas hang ébred föl
újra belőlem.

Tudom hogy merre
menjek, hogy merre nézzek,
hisz szemeimre

könnyeket adtál,
amely nélkül, én csak nem
látó, vak voltam.

Bayer Béla

Kora tavasz

Rögök erényövén babrál a szél,
bizsergőn siklik langyos ujjböggye,
maga elé bűvölőket mormol,
barázdán húzik tekintete.

Kamasz-fény játszik a búcsúzó hónap
szűzi tépéseivel, barka buggyan a
dermedt mandulára, ághegyre
perdül legényesen.

Sárló víz hagyja ott medrét,
serkenő füvekkel hempereg,
táruló combokkal befogadják,
a gödrök, lucskos földsebek.

Németh Erzsébet

Úgyis!

Ülj le most mellém,
ne szólj, csak nézzük a tájat...
Ne lázadj, ne kérdezz, ne rettegj,
bűneinkre úgyis lesz bocsánat.

Ne törődj csorbult reménnyel,
meg ne inogj, a Hold kerek, a szív fájjon!
Eljön Isten akarata,
hogy feloldjon, vagy végleg megalázzon!

Lelkes Miklós

Európa

Játszhat a hullám, – mélyben más a tenger.
 A felszín látvány. A mély igazabb.
 Ha álom sétál narancsligetekben, –
 oly könnyen jönnek szépséges szavak.
 Lelkendezel a domborodó vázán, –
 megtanították, hogy csodálni kell,
 s nemesnek hiszed az athéni polgárt,
 egy-eszméjűnek bölcselőivel.
 Római kard dicsekvő múzeumban...
 Tőled is tapsot, bókokat remél.
 S nem figyelsz arra, ami voltból villan:
 miért is ömlött annyi, annyi vér.
 A történelem olyan, mint a tenger:
 veszélyt rejthet, – ha látszatra nyugodt,
 még akkor is. Lehet: ezüstjén, kékjén
 csupán a felszín, mely dúdolgatott.
 A mélyben ott mindaz, mit nem szeretnél
 meglátni máig sem, keresztes út
 sötét leplevel álszent-leplezetten:
 vas-döfte szívek, vallásháborúk.
 Azt hiszed talán: tényleg véget értek?
 Csak új arcok új álarcok alatt.
 S hozzáteszem, gúnnyal (lehet, nem érted):
 a velencei karnevál – marad...
 Ó, múlt! Hajók pipás angliushaddal,
 hidegvér mellett forró ágyúcső, –
 hát, fosztogató törvényes kalózkodó
 utódai, az volt kincsvágy-idő!

A kis földgömb forog. Ó, Róma, Róma!
 Olaszhon. Térdel, ájtatos a nép,
 azután feláll, megy és megszavazza
 a másikat: maffiás istenét.

Európa! Zeuszé lett királylány!
 Egy-két bölcs olykor eltöprenghetett:
 milyen is volt, s csupán téged rabolt el
 az az erős, bikázó istened?

S hány városod illik be Ninivének!
 Udvartartásuk: hízelgő világ,
 görcsös mohóság markoló kezekkel,
 kacér piac, tetovált kurvaság...
 Ó, mennyi ravasz róka, Ameróka!
 Samu Bácsi nagy dudás, meglehet,
 pokolra nem ment dudásnak tanulni, –
 itt-ott poklot maga teremtetett.
 Persze, tudom: sokaknak nem világos,
 mi nem világos, és miért sötét.
 Hát Nagy Bikázó! Sok „ihaj, csuhaj”-jal,
 hű de átvetted Zeusz örökét!

Egy országgá leszel, kontinens, egykor?
 Lehet, de most még annyi nép beteg!
 Lélek-beteg, test-beteg, és hazugság
 el-elfed rút, bűzös fekélyeket.
 A parton is, hol ülök, tehetetlen,
 s ahol folyóra néz az a szobor,
 a Költőé, (igen, őt is becsapták,
 mint mindenkit, kiből még szív honol),
 nem jobb a múlt, a jelen, s a jövő sem
 látszik rózsásnak, – no majd festenek
 rózsákat szónok-hordók tetejéről
 ígéret-falra a becsstelenek!
 Lent a Folyó. Mi folyik körülötte?
 Azt nem néznénk, de látjuk. Hajnalok
 oly színehagyott alkonyokká lesznek,
 Szobor, Költő, te múlt-jelen halott!
 A Lehetetlen, mire vágytál, messze.
 Emlékezés. Béke. Eltűnt szavak
 volt-értelmét egyszer tán visszahozza,
 Csillagoddal egy piros pillanat.
 Most higgyük így, bármilyen hihetetlen!
 Higgyük, hogy egyszer Néppé lesz a nép:
 önmagát, múltját, jelenét megérti,
 s ölelkezik majd Szépség, s Messzeség!

(2009)

Vasi Szabó János

Megszületünk halottaknak

*Utad az alkony kapujához ér.
Kérded az őrt: mi vár ott reám?
A csöndes homályba mutat: menj!*

Második rész

IV.

A hétvégi ház a magaslat gerincén állt; a kék töltéskavicssal felszórt szepentinről lekanyarodva érték el. Középkorú, barna bőrű, festett haját kontyba feltűzőtt asszony várta őket.

Skrapitsné a faluban lakott. Eszter fogadta föl a kis ház takarítására, miután Aliz elköltözött, Zoltán pedig külföldön dolgozott.

Amint a Volkswagen ráfordult a szűk földútra, ki is nyitotta a kaput. Széles mozdulattal ölelte magához a megszepent Mohamedet. Zoltánnal kezét fogott. Az anyósülésből előtápáskodó Kornberget kíváncsian vizslatta. A hórihorgas, deres hajú férfi és az alacsony, vaskos, fekete nő egymás szemébe néztek, majd kezét ráztak. Az asszony a fiatal férfihez fordulva mondta:

– Jó napot, Walter úr! A házban rend van, kiszellőztettem, az uram a múlt héten nyírta le a fűvet. A kisfiúnak a hűtőbe tettem egy kis rétest... Érezzék jól magukat!

Áron ravaszkas tekintete követte a nőt, amint a meredek úton lefelé lépkedett: a farmernadrágból kibuggyanó hullámzó hátsóját.

Zoltán a cékánház szűkös előterébe pakolta az utazótáskákat. Kitárta a konyha és a szobák spalettáit. A lakatlan

épületek áporodott szagának nyoma sem volt, a helyiségekben enyhe levendula illatot érzett. A vendégszoba ablakpárkányán, fehér vázában talált rá a csokor lila virágra. Isten áldja érte Skrapitsnét!

Kornberg a kaputól az ajtóig futó keskeny betonút két oldalán pompázó virágágyást bámulta. Izzadt homlokát törölgetve szólt Zoltánnak:

– Eszter kezemunkája a kert? Gyönyörű!

– Igen. Amíg volt kedve hozzá, a hegyalja őshonos növényeinek magját gyűjtötte. Daturát, azáleát itt ne keres: sisakvirágot, holdviolát, liliumot ültetett. Ott az a kék nőszirm, mellette a sárga gömböcské a zergeboglár; a kert mögötti erdőből, a patak menti rétről származik. Gyerekkoromban segítettem, míg Ákos és Aliz gombát szedtek.

– A pincétek megvan?

– Meg, de a szőlőt eladtuk. Az új tulaj az öreg tőkéket kivágta; soralma ültetvényt telepített. A patakig minden föld az almához tartozik. Délután fölmegyünk, csapra verjük az utolsó hordót.

– A bor nem üzlet manapság.

– Az alma sem. Osztrák vásárolja föl, a határ túloldalán van a gyümölcsle üzem. Jól jár az itteni almával, fillérekért jut hozzá. De legalább megveszi... Hol van Mohi?

– A kerítésnél csatangolt. Megnézem!

Mohamed kinyújtott nyakkal figyelte az ág-bogas bokrot, a lepedőnyi osztott leveleket. Az aprón zöldellő és néhány lelógó, nagy barna termést. Az öreg morogva lépett mellé:

– Nocsak, atavisztikus emlék. Láttál már fügebokrot? Nagyon finom a gyümölcse, kóstold meg!

A kisfiú bizalmatlanul szakított le egyet – előbb kis darabot –, beleharapott a puha, vöröslő terméshúsba. Elismerő pillantással nézett Áronra.

– Jó!

V.

Gyorsan elkészült a „konzerv ebéd”: húsleves porból, babfőzelék a befőtt-süvegből. A desszert Skrapitsné rétese volt. Mohamednek nem ízlett, a kertben szedett érett fügeket ette.

Ebéd után sziesztáztak a hűvös szobákban. Amint alább hagyott a meleg, Zoltán „riadót fújt”. A présházhoz nem vezetett kocsiút, gyalog vágtak az emelkedőnek. Walter az uzsonnával, ásványvizes palackkal telipakolt hátizsákot vitte; Kornberg magához ölelt egy öltöztetős demizsont. Zoltán nem állta meg:

– Visszafelé is te hozod!

Mohamed szandálját kényelmes túracipőre cserélte. A fiúcska vágyakozón nézett a konyhaasztalon hagyott képregény füzetre.

– Gyere, Mohi! Felmászunk a hegytetőre! Fantasztikus a kilátás, egész Bécsig ellátni!

A kerítés mellett meredek csapás vezetett a kavicsos szerpentinre. A kert mögött fenyves komorlott. A hőség után felüdülés volt a gyantaillatú fák közt sétálni. Léptüket elnyelte a rozsdaszín avar, a csöndet néha cinege-ének törte meg. A fenyves mögöttük maradt, a gyalogút váratlanul kanyarodott a nap-sütötte tisztásra. Lélegzetelállító panorámaként nyílt ki a táj. A hegyoldal meredek falú, párás zöldje hosszan futott alá: bükkösök és égerligetek lankái simultak a sík tájba, távolabb patak ezüst csíkja, körötte haragoszöld perje hullámozott.

Kornberg ráncos ábrázatára kiült a csodálkozás.

– Értem, miért lakott a bronzkor óta ez a vidék!

Zoltán hóna alól hangos nyögés, Mohamed száját tátva, vékony karját kinyújtva állt: a rét felé repülő darázs-ölyvre mutatott. A madár szinte az orruk előtt szállt alá.

A présház ajtajának lakatja nehezen adta meg magát. Benn éves por, pókhálók. Skrapitsné ténykedése a hétvégi házra korlátozódott. Az üveglopóval Áron szakavatottan üritette az utolsó hordó tartalmát.

– Amit lehet megmentek, a többi a hordókkal együtt a szemétre lehet dobni!

A szoba meszelt falát – ami Zoltán emlékében élt – megszürkítette a penész, a vén tölgyasztalon régi szalonnázás maradványa. Kornberg, hóna alatt a demizsonnal, az alacsony tokozat miatt meghajolva lépett ki az épületből. A bodza és kökény benőtte udvar közepén magas „fosókafa” állt. Walter Ákos minden évben kivágta a tucatjával nőtt tősarjakat, míg egy begörbített mutatóujjra hajazó, esernyő alakú koronás fává nőtt. Délvidéki hangulatot, Csontváry szélfúttá cédrusát idézte. A kicsi sárga gyümölcsök szétszóródtak körötte, a cefre édeskés szaga terjengett az udvarban. A térdig érő csalánba gázolva kerütek ki. Szó nélkül baktattak vissza a cékánház levendula-illatú tisztaságába.

VI.

Mohi estig lapozta a képregényt. Szokása szerint lábait kifordítva ült, mereven a füzetbe bámulva, csak barna gombszemének cikázása jelezte: nézi a képeket.

A vacsora szalámis kenyerének belsejét megette, a héját a tányéron hagyta. Walter az alvó gyermek feje mellett talált rá.

A viharlámpát gyújtotta meg.

– A neon erősen világít, nem akarom, hogy Mohi felriadjon a fényre!

Az öreg bölintott, a kockás viaszos-vászonnal takart asztal közepére emelte a demizsont. Két vizespohár mellé.

– Kérsz még vacsorát? Vigyázz a kék-frankossal, hiába savtalanított, csak erős gyomor bírja.

– Köszönöm, nem. Kóstoljuk meg a hegy nemes nedűjét! Fönn kortyot ha ittam, egyben akartam leérni a palackkal.

– Egészségedre!

– Szép a színe, jó az illata. Szalut!

...

– Finom! A svábok értenek a borászat-hoz!... Nem mondtad, mi történt veled azóta, hogy Győrben diplomáztál.

– Nem találtam munkát. Müncheni cég leányvállalatot alapított: felvettek, fél évig kinn dolgoztam, majd itthon a gyár-bezárásig.

– Ment a germán keletre?

– Oda, Kínába... Mondjuk senki se tartóztatta, másra szórták a pénzünket... S, te? Aliz említette egyszer, kirúgtak az egyetemről...

– Bezony... Egy grafika miatt.

– Nem hiszem!

– Túl élethűre sikerült a krétarajzom. A fűtés tágulási tartályán megrajzoltam a „professzor-doktort”.

– Ezért még nem küldtek el senkit! Neves művész-tanárt pláne!

– Túl tehetséges vagyok...

– Tölthetek?

– Ne kérdezz marhaságot! Add a demizsont!... Pucéran, bokafozás közben

szétnyílt hátsóval ábrázoltam, mögötte a kettes zéháért keményítő, ifjú Akhil-leusszal... Tökélyre vittem a naturalizmust!

– Őrült voltál! Miből élsz?

– Festésből, irodalomból nem lehet. Az enkáhánál hiába pályáztam kis mellékesre, folyton lehúztak. A megfelelő fenék fényesre nyalása nem a műfajom, kezdett látszani rajtam az anorexia; szégyen-gyalázat, de szóltam egy „hitsorsosnak” a gyülekezetből...

– Mit csinálsz?

– Netes irodalmi újságnál vagyok szerkesztő. Elsózok néhány képet is.

– Gratulálok!

– Szellemi prostitúció: mint jó színészek a kereskedelmi televíziózás...

Mennyi önjelölt zseni, beképzelt majom él ebben az országban! A búsba nem küldheted, mert rögtön jönnek a sértődött üzenetek. A korábbi főszerkesztő, leszbikus vénlány, még kiállt mellettem. Az új nyálás képű nyúlbéla, armanit szaró titán, minden dilettánst beenged az újságba: liberális alapon... A hányinger kerülget, ha leülök a gép elé.

– Legalább azt csinálod, amihez értesz!

– A hátam mögött elitista vén szarosnak hív. Fenébe! Eldőlt a pohár...

– Nyugi! Van még az üvegben. Nem áll jól neked a politika.

– Soha nem állt. Nyolcvanhétben beléptem a DE-be. Akkoriban permanens delírium alatt álltam. Anyám még élt, mikor megtudta: kiragasztott a konyhajátóra egy fekete-fehér fotót Auschwitzről. Szegény elhitte, amit a „nagykirály” dörgött: visszajön a fehér terror, meg a fasizmus. A szadesz tavaszi nagytakarításról beszélt...

– Ákost megpróbálták beszervezni a kollégái: utálta a komcsikat. Elment egy gyűlésre. Itthon a fejét fogta: „Képzeld, amint beléptem, felém fordult a teremnyi szakállas, barna képű héber. Órán át kérdeztem magamban, mit keresek itt?”

– Ez apádra vall! Otthagytam őket!

– Kilencvennégyben?

– Előbb, a taxisblokádnak után; akinek volt szeme, látta: politikai maffia ez is, mint a többi! Emlékszel Pollányira?

– Kicsodára?

– Töltök, add a poharat!... Újságíró, legalábbis az volt. Állami vállalat taníttatta ki, üzemi lapnál indult, tehetséges volt: a gengszterváltás után befutott a megyei lapnál.

– Emlékszem! Vállig érő hajú, szakállas fickó, nyakigláb! Rég nem olvastam tőle semmit. Pedig a cikkei országos médiumok is átvették. A fél barackpálinkát sörben oldva, ma is Pollányi-fröccsnek hívják a Hordóban!

– Jársz a Hordóba? Nem vagy elvezett gyerek!... A régi cége – akkor a posztelvtársak irányította káefté – sötét bizniszbe keveredett vidéken. Pollányi oknyomozásba kezdett, az újság sorozatban adta le: az olajszőkítéshez hasonló sztorinak indult... Túlságosan megbolygatta a dolgokat, valamelyik delikvens szólt a volt elvtijének: a cikksorozat leállt. Sőt, mondvacsinált ürüggyel, kirúgták. Komoly újságához azóta sem került, kisvárosi lapban írogatott, azt mondják: totál alkesz...

– Régen is megvolt ez az urambátyám elintézési módja a kényes ügyeknek, csak a kenyér akkor három, a sör két forint volt.

– Zoli, szállj közelebb a földhöz! A

bizniszben nincs pardon, menj neki egy gengszternek, a másik, akár az ellenzék-ből, kicsinál! Pár hónapja erről diskuráltam Kutyi bácsival! Ismerted?

– A megyei lap régi főszerkesztőjét? Él még?

– Jobban néz ki nálam! Nyolcvannégy múlt; mondta: a kommunizmusban a párttagok, a slep nyúlta le a közös kasszát, a demokráciában az összes párt tartja a markát, s még ott a slepjük is!

– Ezért népszerű a Gárda!

– A Gárda? Fenét, nézd meg a vezetőit, kispályások!

– Sok csalódott ember bízik bennük!

– Eh! A húsosfazék közelébe kerülve leülnek azok is, mint a MIÉP... Hallom, a helyiek főnöke a Szauter gyerek, a Csumpi...

– Asszem...

– Remek! Az öregapja véresszájú cenzor volt, egy tehetséges papköltőt szósz szerint kicsináltatott. Meg kellett törni a helyi katolikus ellenállást: följelentette felforgatás, összeesküvés miatt. Sok kiváló ember sorsa volt ez akkoriban. Az ávón hülyére verték, agykárosodással, fél vesével került ki hatvanhárom után. Valamelyik plébánián sertepertél azóta, az egyház legalább nem hagyja szarban a tagjait... Erről nem dicsekedet Csumpi?

– Hát nem.

– A papokat ő sem szereti.

Se a zsidót, se a cigányt, igazi führerpalánta! Jól írta Baldóczi: „azok fosnak a fejünkre, akik már egyszer csődbe vittek egy társadalmi rendszert, és azok akarnak kazánt fűtteni velünk, kiket hatvan éve szembeöködködt a világ!”

– Áron, ez nem ilyen egyszerű! Bedőlsz a szadeszes mocskolódásnak! A többség hiszi a jelszót: hit, erő, akarat!

– Meg adjon az Isten szebb jövőt! Mit hablatyolsz itt, fiú?! Igyál inkább! Jó ez a bor, itatja magát.

– Holnap is ezt mondd! Tölthetek?... Rég láttam a széplányodat?

– Színültig!... Rachel németben dolgozik, ott ment férjhez.

– Gratulálok!... Az unoka útban van?

Az öreg a pohár fölött Walterre somolygott.

– Ezek a fiatalok előbb karriert építenek, csak aztán jöhet a gyerek.

– Modern világ.

– Khm. Rachel nagy szerelme te voltál, tudtad?!

– Igen...

– Apád nem engedte, hogy zsidólánynyal járj? Nem bocsátotta meg, hogy Aliz a szeretőm volt?

– Aliz körül mindig forrt a levegő, elment Mohi arab apjával. Ha én is... Esztert megőrijtette volna. Gyerekek voltunk, mikor mondta: meg ne próbáljatok zsidót hozni a házba, akkor inkább cigányt!

– Miért?

– Részeg volt mikor kinyilatkoztatta: a kommunista zsidók miatt feszítették keresztre Jézust, a cigányok meg kilopták a keresztből a szögeket...

– Erre mondják: nem rasszista, csak antiszemita. Francba! Ne haragudj, Ákos a szélütése előtt sem volt teljesen normális... Bunkó vagyok! Meg sem kérdeztem: a nővéred hogy van?

– A szokásos orvosi mellébeszélés: jól reagált a kezelésre. Rövidesen hazajöhet.

– Hála Istennek! Örülök, hogy gyógyul! A kisfiú nem mutatja, de nagyon hiányzik neki az édesanyja!

– Nekünk is hiányzik... Az üveg alján löttyög egy kevés, idd meg! Tegyük el

magunkat holnapra. Úgy tervezem: túránk egy nagyot a templomhoz. Biztos, nem kérsz enni?

– Majd reggelire harapok valamit. Egészség!!

VII.

Az öreg horkolásától rezegtek a cékáfalak. Mohi összekuporodva aludt. Walter bizonytalan léptekkel ment vissza a szobába. A savas bortól émelygett. Szédült, leült a kerevetre. Nyomást érzett a mellében. Ijedten dörzsölte, felállt, az ablakhoz botorkált. Az éjszaka hűvöse nem frissítette fel: alig kapott levegőt. A csillagok eltűntek az égről, homályosan látta a kert fáit. Meg kellett kapaszkodnia a tokozatban... Mi történt vele?... Fiatal az infarktushoz...

Érezte verejtékben úszik, a konyhasztalhoz támolgott, borfoltos szalvétával törölgette a homlokát. Kornberget nem akarta felriasztani, ittasan kocsit sem vezethet. Enyhült a nyomás, mélyeket lélegzett. Visszatántorgott a szűk szobába, a könyvespolcnak támaszkodott. Tudta, Ákos elhozott hazulról néhány kötetet, amiket szőlészkedés után szívesen forgatott. Csupa lektúrre számított, meglepődött: az Életünk Hamvas Béla sorozatának zöld borítói sorakoztak, köztük vékony, keményfedeles kiadvány. A szerzője Kemény Katalin, nem hallott róla. A cím „rettenetes” posztmodern: „...de a SIVATAG...” Egykor Bart és Krasznahorkai műveinél húzta meg az értelmiségi blabla határát. Mégis kiemelte a Hamvas Patmoszok öleléséből.

Felkapcsolta az olvasólámpát. Kezében a könyvvel jobban érezte magát. Nemcsak a szívén, de a lelkén is enyhült

a szorítás... A pont nélküli hosszú mon-datokat, elvont szöveget olvasva mégsem álmosodott el, kijózanodott.

„Most szélroham, jeges szél, sötétség tör rád. Úgy érzed, nagy tömeg üldöz. A látomások elől menekülve azok, kiknek karmájuk érdemben szűkölködik, úgy érzik mintha nyomorúság helye felé rohannának, kiknek karmájuk érdemben bővelkedik, mintha a boldogság helyéhez közelednének. Ekkor annak a földrésznek jegyei világlanak fel előtted, amelyben meg kell születned”

„Nem ismer az születést, nem ismer az halált, ebben maradjál, ebben vir-rasszál

ne aludj, ne aludj – ne menj a sivatagba!..

„ment a leghalkabb hömpölygött szerte a sivatagban a belépő után az induló bárka vetette hullámecho, ó sírom, ó nászágyam, ó sírom, ó nászágyam. ----

é s m o s t m e g é r t e t t e a n y e l v e t

megértette és most már válaszolt volna, dadogás és badarság nélkül és kimondta volna a Szót”

„most amikor a szóban megszület-hetett volna, – szólt volna
kihez?”

Jóval éjfél után fejezte be. Kimerülten csúsztotta az ágy mellé a könyvet, elaludt.

VIII.

A mobil vijjogása ébresztette, Eszter írástól rekedt hangja:

– Zoli! Gyertek haza! Nagy a baj!

– Mi történt?

– Aliz... Istenem! Tegnap este a kórházban rosszul lett, nem tudták újraéleszteni...

IX.

Kapkodva készültek el; száguldott az autó; Áron döbrent arca; Mohamed közömbös tekintete: meg tudta volna ütni; nem mondta el neki...

Ködként telepedett rá a közöny: a tudat védekezett a fájdalomtól...

X.

Édesanyjával mentek a prospektúrára. Nézte a fekvő nőt, a kín ráncait elsimítot-ta a halál. Szép volt, mint lány korában. Eszter reszketve lépett a testhez, tenye-rét a homlokára tette.

– Olyan hideg! Istenem, mennyire hideg!

XI.

Ákos ült, a fekete öltöny lógott rajta, Mohamed előtte állt. Két száraz tekintet – türkiz és ametiszt – találkozott. Az öregember hangja fáradt mormolás:

– Es gibt Wörter, Sie waren für tote Person geboren...

Apád, anyád ágyában fogant,
porladó hús, vágý-ölelés.
Nincsenek szavak,
halottnak születél.

2009.09.15. Tanakajd

Németh Erzsébet

Múzsák válasza

XXXVI

Széppataki Róza Katona Józsefnek

Egy monogram és a szalagok:
rózsaszín, fekete szalag...
körbefonják arcomat,
szinte nem is látom már magam.

Szél lobban hirtelen,
majd árnyék térdel a tájra.
Úgy érzem, mintha köröttem
valami fura kísértet járna.

Íme a levél! – súgja egy hang.
Hogy ki írta reggelre meg kell fejtened,
különben álmaid tovább gyötörnek...
Semmi baj, – nyugtatom magam. Elégetem.

A papírt elégetheted,
a rajta lévő szavakat soha.
Ezt te is nagyon jól tudod,
nem lehetsz olyan ostoba.

Ha elolvastad azokat,
lerakódnak agyadban, mint homok
a körülötted lévő tárgyakra.
És hatalmuk konok. Konok!

A szavak! „Én magát végzetlen
szeretettel szeretem.
Ha meghallgat, s hajlandó hozzám,
- ahogyan kérem: tegye meg -

Ha meghallgat, s hajlandó hozzám,
egy darabka rózsaszín szalagot
ha nem, egy darabka feketét
zárjon a felelethez. Nem érzek haragot.

E két szín fogja életem irányát,
igen, irányát kormányozni majd.
Ha fekete lesz a mellékelt szalag,
szívemnek gyásza örökre tart.”

Ki ez az őrült, vagy mamlasz?
Igazat ír-e, vagy játszik velem,
s mert csak gúnyolódni akar:
azért nem írt alá teljes nevet?

A monogram, kétféle szalag,
a vallomás – miféle jelek?
S miért varázsolják éjszakáimba
olykor álmokként égi kezek?

*

Bizony hosszú idő telt el,
hogy újra találkozunk egy napon.
Nem is tudtam, hogy főkötőmet
miért vizsgálgatja oly nagyon.

Mígnem köszönés után rákérdezett:
„Levelemre hát ezért nem felelt.”
Micsoda levélre? – kérdeztem,
s maga szerényen kalapot emelt.

„Arról a levélről szólok,
amelyben szalagot kértem jelül.”
Hát maga írta azt? Én nem tudtam.
s kongott a válaszom idegenül.

„Sok szerencsét Déryhez!” És ott hagyott.
Kívánsága nem szívéből szólt...
Házasságom nem volt szerencsés,
de megdöbbenésem őszinte volt.

Széppataki Róza

Katona József (1791-1830) drámaíró. A
Bánk bán írója már fiatalon, jogász

korában vonzódott a színházhoz. 1812-13-ban több alkalommal is föllépett a fővárosi színtársulattal Békési József néven. Ekkor ismerkedett meg Széppataki Rózával, a színtársulat vonzó csilagával. Első látásra beleszeretett, de szerelmét csak egy rövid és titokzatoskodó levélben merte megvallani, s a levelét csupán névbetűivel, K.J. aláírással látta el. Aztán hosszabb időre elutazott. Róza nem tudta kitalálni, kit rejtegetnek a kezdőbetűk, s feleségül ment Déry István színészhez.

Hans-Guido Klinkner

Bányász anekdoták

A keménylábú
(Der Haardfiesler)

A fiatal zárföldi főaknász egy hegyi ünnep kavalkádjában ismerte meg későbbi feleségét, aki Berlinből származott és rokonlátogatáson járt itt. Egy jó esztendővel később azután fejet hajtva az átköltözés előtt, a leendő nagysága idebútorozott. A színpompás esküvőt követően egy módos bányaépületbe költöztek. A hajléknak hatalmas kertje volt, egy rét és istállók tartoztak még hozzá.

Arról, hogy a nagyságos asszony gyengéd kezeit megkímélhesse, egy Liszje nevezetű szolgálólány volt hivatott gondoskodni. A kettejük közötti kommunikáció igencsak nehézkesnek bizonyult. A leányka csak tájszólásban beszélt és asszonyának fővárosi dialektusát is alig értette. Az asszony meg restellette, hogy a számára ismeretlen szófordulatoknak

és szólásmondásoknak a nyitjára jusszon. Ebből azután számos félreértésük adódott.

Történt, hogy amikor hites ura egy este bizonyos „keménylábúra” szentséget, az asszonyka arra kérte, hogy küldjön már holnap egyet errefelé, hogy lássa miféle istenteremténye!

– Az ajtó előtt áll egy „keménylábú” – szólott asszonyához másnap reggel Liszje –, arra kér, hogy jelentsem be önnél.

Az ifiasszony, lévén, hogy a hallottaknak csak egy töredékét értette meg, ekképp válaszolt: Állítsd Max mellé az istállóba! (Maxnak a lovat hívták) Később majd szemet vetek rá!

Miután a főaknászné reggelijét befejezte, egy sárgarépával a kezében az istállóba ment. A meglepetéstől majd elájult. A ló mellett egy férfi állt.*

A főaknász
(Der Obersteiger)

Az főaknász váratlanul bukkant fel az elővájásban. A neki tegnap jelentett teljesítményekkel elégedetlenül. Mielőtt az illetékes szaki az okokról tájékoztathatta volna, megszólalt: „Józsikám, nálatok lustaság után bűzlik!”

A tűzről pattant Józsi válasza: „Főaknász uram, amióta te itt vagy, én is érzem.” – alig váratott magára.

**Keménylábúnak: (Haardfieslernek nevezték a zárföld északi részéről származó bányászt, aki hetente rendszerint egyszer járt haza és hosszú útját egy szögekkel sűrűn kivert cipőben kellett megtennie.)*

Fordította: **Bayer Béla**

Boér Tamás

Megbillogozva

I.

Kezedtől megbillogozva
lelkem forrása elapad.

Érezni, soha nem érteni
virágszirmokkal átszőtt
szíved labirintusát.

Ó, de jó lenne odvas faként
roppanni bele szerelmed csendjébe!

Megkésve kedves,
csóкод korbácsverésétől égek.

Hol látsz így, mint ajkam
szomjazó csüggését
száradó rózsafáim felett?

Ó, sírni...
hogy emléked csónakja
ringjon könnyeim tengerében!

Úszni az árral -
sohasem kikötni!

II.

Szótlan elcsepeg esőkönnyeim csendje.

Száraz kóróként hajlongok
elégve szemed erdőtűzében.

Ó, csak most ihatnék
szomjazó gyökérszívemmel
tested végtelen folyamából!

Fölém hajolsz, én föléd.

Neved napszitta facsonkba róva
ostorcsapástól fájdul a szelek
vad viharában.

De miféle némaság
borítja fátylát
csóкод emlékdobozára?

Bayer Béla

Május

Cseresznye hintázza
virághabos terhét,
vibrál a délután.
Méhdöngés váltja meg
meddő szerelmét
sombokrok aranyán.
Csírák ölébe igézi melegét,
hajlik a fény.
Pihegő földszag ernyed
a buckák bűvöletén.
Tömődik zsenge zöld,
ömlik sárga, fehér,
meghajszolt tulipán
kelyhéből csepeg a vér.

Sudarat újító ritmus,
pirosat fröccsenő dalok,
lázval-pecsétetes ihletők
vérbő májusok.

Németh Erzsébet

Szabadíts ki!

Szabadíts ki börtönömből tavasz,
ártatlanul is elítélt a tél.

Madarak gyöngyrepülését vágyom,
mert nem mindig gyáva az, aki fél.

Lelkes Miklós

Egy másik ország...

Egy másik ország volna jó. A Nincsenben
van ez a másik, – s csak ez a Hazám.
Táj és lélek. Átlát hamis imákon,
s Csillag fénylik fel szíve igazán.

Egy másik ország volna jó, – mert békét
mint hozhatnának önzők, aljasok?
Erő, ravaszság sok mindent legyőzhet...
...de ország, hol a becsület zokog?

A **Lant** Irodalmi Folyóirat
előfizetési díja egy évre: 1.500,-Ft.
Előfizetni postautalványon lehet a
szerkesztőség címén. A lap évente
hat alkalommal jelenik meg.

kis **LANT**
IRODALMI FOLYÓIRAT

Főszerkesztő: Németh Dezső
Irodalmi szerkesztő: Németh Erzsébet

Szerkesztőség címe:
Németh Dezső
Lant
1211 Budapest
Ady Endre út 5. 3/10.

Telefon: 277 7196
Mobil: 06 30 431 7837

Kiadja a Lant Irodalmi Klub
Magánkiadás

www.kislant.hu

ISSN 1788-7542 (Nyomtatott)
ISSN 1788-7631 (Online)

Egy másik ország volna jó, hol végül
kézfogás jöhet a vitákon át,
s rossz szándékról az álarcot letépik, –
ország, amely akár egy nagy család.

Egy másik ország volna jó, az álmok
fényarcát nézön jövőt ringató,
s amely a múlt sok szegényét is érti,
s kettős szépségben álom és való.

Piacisten! A népből csőcseléket
látom mint formál hatalmas kezéd.
Teremt a konc sok gerinctelen szolgát, –
egy világot, amelyet megvetek.

Az én Országom az Időben messze...
Ám Nincsből is parancsol, mert Hazám.
Ha jön, világa maga lesz az Isten,
s Csillagszépség ujjong majd igazán.

(2009)

Műkedvelő írók, költők jelentkezését is várjuk! Az elfogadott írásokat közöljük!

Ára: 250,- Ft.